

SPRÁVA PRE MÉDIÁ

Milan Rastislav Štefánik je pre slovenskú spoločnosť jedným z národných symbolov

Historik Martin Pekár:

„Základom úspechu Štefánika bola domáca výchova, dobrí učitelia a nadobudnuté vzdelanie, ktoré rozvinulo jeho nadanie a osobnostný potenciál.“

„Z historického hľadiska je jeho hlavným prínosom aktívna, stále nedocenená úloha v zápase o spoločný štát Slovákov a Čechov.“

„Osobnosť Štefánika je výrazne prítomná v historickom vedomí slovenskej spoločnosti a má vplyv na formovanie našej kolektívnej identity.“

▪ KOŠICE 16. JÚLA 2020

Od narodenia **Milana Rastislava Štefánika** uplynie 21. júla 140 rokov. Na Slovensku azda nie je mesto, kde by po ňom nebola pomenovaná ulica či námestie. Na viacerých miestach stoja jeho sochy, busty alebo pamätné tabule. Je jednou z najvýraznejších osobností novodobých slovenských dejín. Spoluzakladateľ Československej republiky, významný diplomat a politik, vedec a vysoký vojenský predstaviteľ. Je prototypom „chlapca zo Slovenska“, ktorý odišiel do veľkého sveta, kde sa napriek mnohým úskaliam dokázal presadiť. Čomu vďačil za tento svoj úspešný príbeh?

„Štefánikov životný príbeh je mimoriadne inšpiratívny a je veľká škoda, že sa s ním nepracuje viac,“ hovorí historik **prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.**, vedúci **Katedry histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, prorektor pre vysokoškolské vzdelávanie, akademické tradície a obrady a člen Správnej rady Ústavu pamäti národa.

„Milan Rastislav Štefánik sa z chudobných pomerov rodiny slovenského evanjelického farára vypracoval na známu, medzinárodne akceptovanú osobnosť vo viacerých sférach života. Základom jeho úspechu bola určite domáca výchova a potom dobrí učitelia a nadobudnuté vzdelanie, ktoré rozvinulo Štefánikovo nadanie a osobnostný potenciál. Vďaka svojej aktivite sa často ocitol v blízkosti významných osobností a v centre spoločensko-politického diania, do ktorého neváhal aktívne vstupovať a formovať ho, neraz aj napriek hroziacim konfliktom. Žil v dobe, ktorá mu umožnila nebývalo vyniknúť vo vede, diplomacii, politike i armáde, čo si dnes sotva vieme v takom rozsahu predstaviť. Pritom zomrel mladý vo veku nedožitých 39 rokov a svoj potenciál nemal možnosť ďalej rozvíjať.“

Čo môžeme pokladať za najväčší historický prínos Milana Rastislava Štefánika?

„Štefánika síce najčastejšie vidíme vyobrazeného ako vojaka, ale z historického hľadiska je jeho hlavným prínosom aktívna a stále nedocenená úloha v zápase o spoločný štát Slovákov a Čechov, najmä na poli diplomacie. Podceniť nemožno ani skutočnosť, že Štefánik sa po svojej smrti stal pre slovenskú spoločnosť jedným z národných symbolov,“ zdôrazňuje prof. Martin Pekár.

V celonárodnej ankete **Najväčší Slovák**, ktorú vlani zorganizoval *Rozhlas a televízia Slovenska*, M. R. Štefánik zvíťazil s náskokom vyše 30-tisíc hlasov pred druhým v poradí Ľudovítom Štúrom, ktorý bol považovaný za favorita na celkové víťazstvo. Štefánikovi zaslalo SMS až vyše 45 percent hlasujúcich. Podľa profesora Pekára je potrebné privítať každú možnosť, ako popularizovať dejiny a historické osobnosti.

„Spomínaná anketa a s ňou súvisiace relácie sa o to pokúšali, pričom sa čiastočne opierali aj o spoluprácu s odborníkmi. Samozrejme, pri hodnotení výsledku ankety je nutné mať na zreteli, s akým cieľom vznikla, ako sa realizovala či komu bola určená. V žiadnom prípade nešlo o formát, ktorý by mohol nahradiť fundovaný sociologický či iný vedecký výskum. Zároveň sa však ukázalo, aký veľký význam má osobnosť M. R. Štefánika pre súčasnú spoločnosť, že je výrazne prítomná v historickom vedomí slovenskej spoločnosti, že má vplyv na formovanie našej kolektívnej identity, že meno Štefánik rezonuje 140 rokov od narodenia a vyše 100 rokov po smrti ako značka, s ktorou sa dnes dá operovať napríklad v politike. To sú indikátory, ktoré môžu stimulovať ďalší výskum o tejto osobnosti nielen v prostredí historickej vedy, ale aj v iných vedných disciplínach,“ uzatvára historik prof. Martin Pekár.

▪ SPRACOVAL A MÉDIÁM SPROSTREDKOVAL

PhDr. Marián Gladiš, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach